

## BURHANETTİN DURAN

### Dini hayatın yenilenmesi kaçınılmaz



**C**umhurbaşkanı Erdoğan'ın başlattığı "**fıkhi yorumların yenilenmesi**" tartışması kamuoyunda ciddi bir karşılık buldu. Meseleyi "**dinde reform**" bağlamında algılayan **CHP** yetkilileri, "**ayetler değişmez**" açıklaması ile tartışmanın ne kadar dışında kaldıklarını gösterdiler.

Ne tartışmanın odak noktasının "**dini yorumların çağın ihtiyaçlarına göre güncellenmesi**" olduğunu anladılar. Ne de "**dinde reform**" girişimlerinin Kemalist tek parti döneminde yapıldığını hatırladılar. Ancak asıl hararetli tartışma **AK Parti** etrafındaki İslami-muhafazakâr ve ilahiyatçı kesimlerde yaşandı.

Ne de olsa bu iç meseleydi ve dini grupların destekleyicisi olarak görülen bir siyasi lider, kritik bir dini mevzuda görüş bildirmişti. Bu çevreler, dindar kişiliği ve aile yapısı bilinen Erdoğan'ın sıkıntılı gördüğü "**dini anlayışları eleştirmesinin**" iki yönlü olumsuz bir etki oluşturmasından çekiniyorlar.

İlki, Erdoğan'ın sözlerine kulak kesilen muhafazakâr taban dini gruplardan soğuyabilir diye düşünüyorlar. Yani yaşam alanlarının sınırlanmasından ürküyorlar. İkincisi, cumhurbaşkanının cümlelerinin bürokrasinin dini grupları baskılamasıyla sonuçlanmasından endişe duyuyorlar.

\*\*\*

Her şeyden önce, 28 Şubat'ın acılarını yaşayan siyasetçilerin yönettiği AK Parti iktidarında İslami grupların "**baskılanmasını**" kimse beklemesin. Dini eğitimden başörtüye İslami taleplerin karşılandığı ve normalleştiği bir dönem oldu. Ayrıca, "**dindar nesil yetiştirmek**" açıklaması sebebiyle "**İslamcı politika yürüttüğü**" iddia edilen Erdoğan'ın başta olduğu bir zamanda bazı seküler-ulusalcı bürokratların 28 Şubatvari fırsatlar kollaması da ham hayalden öte geçemez.

"**Artık cemaatlere gerek yok**" argümanı da dini-toplumsal gerçeklikle bağdaşmıyor. O halde, tıpkı AK Parti'nin başarılı olamadığı bazı politika alanları gibi, İslami hayatın gidişatı konusunda dini grupların muhasebede bulunması elzemdir. **FETÖ** tecrübesi, devleti ele geçirme ve kurumlara dini grup hiyerarşisini yansıtma isteklerinin tümüyle bırakılması gerektiğini gösterdi.

İşte tam da bu dönem muhasebenin ve gerekli yenilenmenin uygun zamanıdır. Kemalist baskı dönemlerinde yapılamayan kamusal tartışma ve dini yorumların güncellenmesi AK Parti mukteditliğinde yapılabilir. Erdoğan'ın davetine tepki göstermek yerine yenilenme cesaretinin sergilenmesi daha verimli olacaktır.

Dönüşüm geçirmeyen İslami grupların AK Parti'nin iktidarda olmaması durumunda daha içe kapanması ve büyük kayıplar yaşaması muhtemeldir. Birçok imkâna kavuştukları ve en meşru gördükleri dönemde

İslami cemaat ve tarikatlar eğer kendilerini yenilerse Türkiye'nin geleceğinde söz sahibi olmayı temin edebilirler.

\*\*\*

"**Dini yorumların güncellenmesi**" tartışması, Sünni geleneği yok sayan modernist/ mealci yaklaşım ile kaynaklara dönme adına bu geleneği tarumar eden Selefici akım arasında heba edilmemeli. Sünni gelenek kendi metotlarıyla güncel ihtiyaçlar ışığında yenilenebilme kapasitesine sahiptir.

İlahiyat fakültelerinin, diyanetin ve örgütlü dini grupların bu tartışmaya aktif katılımı yeni bir İslami kamusalılık üretecektir. Erdoğan'ın çağrısını tekfir ya da siyasi projeler için malzeme yapmak şeklinde karşılama sadece gelecekteki fakirleşmeyi garantiler.

Önümüzdeki onlu yıllarda dindar ailelerin kendi çocuklarına bile hitap edebilmesi için bu kaçınılmaz. Kaldı ki, Türkiye'deki dini yaşamın mahiyeti dindarları aşan bir meseledir. Hatta yumuşak ve sert güç uygulamalarında bulunan Türk dış politikası yönüyle bölgesel ve küresel anlamlar taşımaktadır.

Bu sebeple, Türkiye'nin "**devletlü, yerli**" olan İslami geleneği diri tutulmalı. Selefici, mealci-modernist ya da Şiici yorumların, daha doğrusu projelerin, olumsuz tesirlerinden korunmalı. Bunun yolu da dini hayatı güçlendirmekten, yenilemekten geçer.

*Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.*

*Ayrıntılar için lütfen tıklayın.*

## YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Devlet, "din operasyonlarına" göz yumamaz! (10.3.2018)**
- > **Selman'ın hamleleri ve üç bloklu Ortadoğu (9.3.2018)**
- > **Muhalefetin üç paradoksu (6.3.2018)**

SABAH

SABAH